

Státní kulturní politika na roky 2009-2014

PŘIPOMÍNKY ČESKÉ HUDEBNÍ RADY, INSTITUT UMĚNÍ-DIVADELNÍ ÚSTAV
29.9.08

Shrnutí

Úvodní obecné cíle jsou stanoveny uspokojivě a vyváženě, nicméně v **jednotlivém rozpracování je nedostatečné ocenění nehmotného kulturního dědictví v celé jeho pestrosti, role živého uměleckého provozu** /festivalů, provoz kulturních organizací, souborů, zařízení, center/ jak pro cestovní ruchu, tak pro udržení a rozvoj sociální úrovně obyvatelstva a zaměstnanosti kreativních pracovníků.

Také je, alespoň formulačně, **podceňena role flexibilního řízení a financování kreativních organizací, ocenění kreativních pracovníků**. Spíše je uvažováno stále ve směru vzrůstající administrativy a kontroly.

Positivní, oproti předchozím materiálům je větší **reflexe umění a kultury z hlediska kontextů**, a tím i možné posílení spolupráce s resorty MZV, MŠMT, MOP ad.

Jestliže je v závěrečné kapitole uvedeno, že profesní a nevládní organizace se občas nekompetentně dožadují již vykonaného, pak je to zřejmě spíše reakce na to, že v konkrétních formulacích materiálů /i předchozích/ jsou ve výčtech opakovaně jmenovány pouze některé priority /památková péče, film.. / a jiné jsou uváděny reduktivně /např. péče o hudební umění v celé jeho pestrosti a objemu/, byť třeba v konkrétní praxi k tak závažné deformaci nedochází.

Domníváme se, že formulace vypovídají o hodnotovém zaměření autorů materiálu a v důsledku taková bezděčná opomenutí mohou deformovat budoucí konkrétní ekonomicko-politickou praxi, proto si dovoluujeme na ně upozornit.

Konkrétní připomínky k jednotlivým kapitolám:

1. Cíle státní kulturní politiky obecně /bez připomínek/

Cíl 1: ad úkoly/opatření

ad 1.4. Zavedení kritéria „přínos pro kreativitu a inovaci.“

Vymezení cílů v tomto segmentu je mlžné a redukované.

Téma podpory kreativity a inovací se týká z hlediska státu:

1. způsobu flexibilního řízení, financování a hodnocení kreativních organizací /dotažení právního statutu veřejnoprávních organizací, uchování financování kulturních aktivit, možnost víceletých projektů/
1. způsobu flexibilního řízení, financování kreativních projektů a jejich hodnocení v nezávislém sektoru /legislativa, grantová řízení/
2. možnosti uplatnění kreativity v samotném managementu a ocenění tohoto přístupu státní správou před rigidním řízením pyramidálních organizačních struktur, v nichž o

- všech drobnostech rozhoduje pouze vrcholový management, který je rovněž psychosociálně a právně omezován možností /u PO/ být okamžitě odvolán,
- ocenění tvůrčích pracovníků – finanční i prestižní, možnost samostatné práce /v modelech řízení VPO, uchováním vědecko-výzkumného programu MK/,
  - dobrého přístupu ke kreativitě /nejen v rámci školního systému, ale i mimoškolním/, všech věkových skupin v dostatečné diversifikaci cenové, časové, teritoriální, metodické /spolupráce se sektory školství zdravotnictví, práce a soc. věcí/,
  - podpory péče o vzdělání ke kreativitě od nejnižšího věku /opět spolupráce se sektory, jmenovanými v bodě 5/,
  - spolupráce sektorů /viz kulturní a kreativní průmysl/.

ad 1.5. Kompetence v oblasti cestovního ruchu.

pozn. Cestovní ruch je navázán nejen na památkový fond, ale také na mezinárodní projekty živého umění /festivally, provoz divadel, orchestrů apod./.

ad 1.6. Cíl obsahuje také potřebu dopravní obslužnosti, zlepšení značení automobilových turistických tras, tj. spolupráci s dalšími resorty.

ad 1.10. Posílení role kultury v politice vnějších vztahů

Podpořit také myšlenku Exportní kanceláře /např. v oblasti hudby /, tj. nejen podporu jednotlivých projektů, ale také podporu koncepčního pracoviště /viz zkušenosti ze zahraničí/ ve spolupráci s MZV a MOP.

Podpořit rozumné propagační materiály s trvalejší hodnotou /publikace, CD, DVD/ nejen spoty a weby up to date.

ad 1.13. Využití českého filmu

Jestliže je uveden žánr filmu jakožto vhodný pro rozšíření mezinárodní spolupráce z hlediska své mezinárodní prestiže, pak si zaslouží stejnou podporu /explicitně uvedenou v materiálu/ také hudba, zejména česká klasická, která má ve světě stejně dobrou pozici /Smetana, Dvořák, Janáček, Martinů apod./, jakož i významné kvalitní hudební soubory vzhledem k neexistenci jazykové bariéry a povědomí o nich v mezinárodním prostředí.

V cílech není tentokrát jmenována spolupráce s nevládními organizacemi a profesními sdruženími jako cíl samostatný cíl, který je třeba uchovat /neznamená, že není/ a rozvíjet z hlediska občanské společnosti.

ad 2.7. Povědomí o autorských právech.

Dynamika vývoje managementu a pojetí autorských a příbuzných práv /viz např. každoroční prestižní platforma MIDEM.net/ je taková, že by byla vhodná podpora projektu nezávislé organizace /nikoli OSA/, která by průběžně na internetu informovala o stavu řešení zajištění práv a plateb zejména v souvislosti s novými technologiemi, open sources, kooperačními modely mezi agenturami, autorských organizacemi, nakladateli a distributory, než, jak je formulováno, pouze osvětové přednášky o současném stavu u nás. Cílem nesmí být kriminalizace velkého počtu zejména mladého obyvatelstva.

ad 2.8. Vzdělávání v oblasti managementu kulturních institucí u nás je ve vývoji, byť dynamickém. Tvzení, že dosahuje mezinárodních parametrů kvality je zřejmě trochu předčasné.

ad 2.9. Akreditace profesionálů bude zajišťovat pouze MK bez součinnosti s MŠMT?

ad 3.4. Podpora lepšího vybavení

Týká se též koncertních a divadelních sálů, pokud je uveden výčet /dále pak rozvedeno v bodě 3.5./

ad. 3.6. Digitalizace kulturního obsahu

Je otázkou, zda by MK nemělo spolupracovat v digitalizaci, resp. způsobu a zásad archivace z důvodu uchování hodnotných záznamů také např. s Českým rozhlasem, Českou televizí.

ad 4.2. Péče o nemateriální kulturní dědictví.

Do výčtu nemateriálního kulturního dědictví patří nejen lidová hudba, ale též hudba autorská, zejména klasická, která se stala uznávanou součástí světového repertoáru, historie významné praxe živého umění /odkaz umělců apod./.

kap. Vyhodnocení dosavadního stavu

ad 1,1,2, Ve výčtu chybí Koncepce účinnější podpory umění 2007-13.

ad Kraje

V zájmu krajů by měla být nejen „podpora lidových tradic“, ale také provoz živého umění /festivaly, kulturní organizace, soubory/ s profesionálním a poloprofesionálním a statutem.

Ač materiál vyhodnocuje připomínky státní správy v závěrečné kapitole jako kvalitnější, než od profesních organizací, neodpovídá tomu Přehled pojetí kultury v Programech rozvoje krajů, které jsou nevyvážené, opomíjející priority, které samy podporují, např. Jihočeský kraj zjevně podporuje rozvoj hudebního umění /orchestry, stavba koncertního sálu, řada festivalů/, podobně Jihomoravský, Královéhradecký, Olomoucký /samozřejmě ve spolupráci s obcemi/, a přesto se to v taxativních výčtech neobjevuje.

ad 2.1.2. Do Kulturního odvětví neprůmyslového patří nejen scénické umění, ale také koncertní život, který je u nás velmi bohatý a nelze jej redukovat na orchestrální koncerty.

Pozn: Rozdělení hudby v klasifikaci EU na scénické umění a hudební průmysl rozlamuje hudební praxi na dvě části mezi nimiž se propadá ta zásadní – koncerty /nejen orchestrální/, ale kvantitativně převažující komorní praxe, festivaly apod.
/s.35/

ad. 2.2. Počet orchestrů není stálý /30/, toto tvrzení se týká pouze tzv. statutárních orchestrů se stálými zaměstnanci. Tento fakt byl uveden také ve studii Trhu práce. /s. 39/

ad Strategie regionálního rozvoje ČR

Opět v taxativním výčtu je explicitně uvedena opět pouze péče o kulturní památky, nikoli péče o živé umění /festivaly, orchestry, divadelní soubory, komorní soubory, koncertní praxe, kulturní centra apod./.

Zpracovala L. Dohnalová, 29.9.08

